

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 23 lutego 2023 r.
(OR. pl)

6793/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0051 (COD)

POLCOM 37
COEST 153
CODEC 251

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 23 lutego 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2023) 106 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będącej uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 106 final.

Zał.: COM(2023) 106 final

Bruksela, dnia 23.2.2023 r.
COM(2023) 106 final

2023/0051 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będącej uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji wobec Ukrainy, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r., wywiera głęboki negatywny wpływ na zdolność Ukrainy do wymiany handlowej z resztą świata. Spowodowane jest to licznymi ofiarami w ludziach, koniecznością skoncentrowania się na obronie terytorium, przesiedleniem dużej liczby mieszkańców, zniszczeniami w obrębie zdolności produkcyjnych i brakiem możliwości wykorzystania znacznej części środków transportu ze względu na ograniczenie dostępu do Morza Czarnego. W tej trudnej sytuacji Rada Europejska podkreśliła w swoich konkluzjach z 21 października 2022 r. i z 9 lutego 2023 r., że będzie nadal zapewniać Ukrainie silne wsparcie polityczne i gospodarcze. Ukraina zwróciła się ponadto do Unii o jak najdalej idące złagodzenie warunków, co pozwoliłoby utrzymać Ukrainie pozycję handlową w kontaktach z resztą świata oraz pogłębić stosunki handlowe z UE. Do środków, które to umożliwiają, należy ułatwienie logistyki lądowej za pośrednictwem Umowy między Unią a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów¹ i korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą, a także zwiększenie stopnia liberalizacji rynku w drodze rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu. Rozporządzenie to weszło w życie 4 czerwca 2022 r. i będzie obowiązywać do 5 czerwca 2023 r. Środki te zwiększyły elastyczność i pewność działania producentów ukraińskich.

W związku z kontynuowaniem przez Rosję agresji wojskowej wobec Ukrainy, wynikającą z tego potrzebą dalszego wspierania Ukrainy pod względem gospodarczym oraz biorąc pod uwagę, że w czerwcu 2022 r. Ukrainie przyznano status kraju kandydującego do UE, Komisja składa wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady przedłużającego okres obowiązywania wspomnianych środków liberalizacji handlu, które powinny obowiązywać przez okres jednego roku od dnia wygaśnięcia obecnych środków (tj. od 6 czerwca 2023 r.):

- tymczasowe zawieszenie wszystkich obowiązujących jeszcze należności celnych na podstawie tytułu IV Układu o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą (zwanego dalej „Układem o stowarzyszeniu”)² ustanawiającego pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (DCFTA). Dotyczy to dwóch kategorii produktów:
 - owoców i warzyw objętych systemem cen wejścia;

¹ Zob. decyzja Rady (UE) 2022/1158 z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, i tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów (Dz.U. L 179 z 6.7.2022, s. 1) oraz decyzja Rady (UE) 2022/2435 z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów (Dz.U. L 319 z 13.12.2022, s. 5).

² Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3) został podpisany przez Strony w dwóch częściach, w marcu i w czerwcu 2014 r. Układ o stowarzyszeniu jest tymczasowo stosowany w niektórych częściach od 1 listopada 2014 r. Pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu (DCFTA) jest tymczasowo stosowana od 1 stycznia 2016 r., zaś w pełni obowiązuje od 1 września 2017 r., w następstwie ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie UE.

- produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych objętych kontyngentami taryfowymi;
- tymczasowe niepobieranie ceł antydumpingowych od przywozu pochodzącego z Ukrainy począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz
- tymczasowe zawieszenie stosowania wspólnych reguł przywozu (środki ochronne)³ w odniesieniu do przywozu pochodzącego z Ukrainy.

W rozporządzeniu (UE) 2022/870 przewidziano również tymczasowe zawieszenie pozostałych taryf celnych obowiązujących w odniesieniu do produktów przemysłowych, objętych stopniowym wycofywaniem do końca 2022 r. zgodnie z załącznikiem I-A do Układu o stowarzyszeniu. Przedmiotowy wniosek w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania wspomnianych środków nie obejmuje tych produktów, ponieważ od 1 stycznia 2023 r. podlegają one w każdym wypadku zerowej stawce celnej.

Te tymczasowe i wyjątkowe środki przyczynią się do dalszego wspierania i ułatwiania istniejących przepływów handlowych z Ukrainy do Unii. Jest to zgodne z jednym z głównych celów Układu o stowarzyszeniu, jakim jest ustanowienie warunków sprzyjających pogłębieniu stosunków gospodarczych i handlowych prowadzących do stopniowej integracji Ukrainy z rynkiem wewnętrznym UE.

Środki liberalizacji handlu przewidziane w niniejszym wniosku dotyczącym rozporządzenia są podejmowane zgodnie ze zobowiązaniem zawartym w art. 2 Układu o stowarzyszeniu, które przewiduje, iż zasadniczym elementem Układu jest propagowanie poszanowania zasad suwerenności i integralności terytorialnej, nienaruszalności granic i niepodległości. Podobnie środki liberalizacji handlu byłyby, jako takie, uzależnione od poszanowania tych samych podstawowych zasad określonych w art. 2, w tym zasad stanowiących, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowanie zasady praworządności stanowią istotne elementy tego Układu.

Co więcej, celem środków liberalizacji handlu, które zawarto w niniejszym wniosku, jest zagwarantowanie, w myśl art. 207 ust. 1 TFUE, aby wspólna polityka handlowa Unii była prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 TUE.

Jak przewiduje wniosek, obowiązywać będą uproszczone środki ochronne, oparte na regularnym monitorowaniu i pozwalające na ewentualne przywrócenie ceł.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Przedmiotowe środki liberalizacji handlu byłyby spójne z wdrażaniem Układu o stowarzyszeniu, a w szczególności z tytułem IV ustanawiającym DCFTA, który stanowi, że Strony stopniowo ustanawiają strefę wolnego handlu w okresie przejściowym trwającym maksymalnie 10 lat od wejścia w życie tego Układu.

Rozporządzenie (UE) 2022/870 odzwierciedla ponadto silne zaangażowanie UE na rzecz udzielenia Ukrainie – w kontekście rosyjskiej napaści na Ukrainę – gospodarczego wsparcia za pośrednictwem handlu międzynarodowego. Przedłużenie okresu obowiązywania środków

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

liberalizacji handlu jest logiczną kontynuacją tej polityki w sytuacji, w której nadal trwa agresja wojskowa i w której utrzymują się trudności gospodarcze Ukrainy.

W 2021 r. Ukraina wystąpiła z wnioskiem o uruchomienie przeglądu na podstawie art. 29 ust. 4 Układu o stowarzyszeniu w celu rozważenia przyspieszenia i rozszerzenia zakresu znoszenia ceł między Ukrainą a Unią. Negocjacje są obecnie wstrzymane.

Niemniej na szczycie UE-Ukraina, który odbył się 3 lutego 2023 r., zatwierdzono zmieniony plan działań priorytetowych na rzecz skutecznego wdrażania DCFTA w latach 2023–2024. Obejmuje on na przykład zobowiązanie Ukrainy do wprowadzenia w pierwszym kwartale 2023 r. przepisów dotyczących higieny i jakości mięsa drobiowego, co umożliwi wprowadzenie uzgodnionych zmian w świadectwie wywozowym obowiązujące przy wywozie niektórych rodzajów mięsa drobiowego z UE na Ukrainę.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Unia Europejska zdecydowanie potępiła agresję Rosji na Ukrainę i podjęła bezprecedensowe kroki w celu udzielenia Ukrainie wsparcia w tej wyjątkowej sytuacji – począwszy od pomocy finansowej, w tym pomocy makrofinansowej na rzecz środków nadzwyczajnych i odbudowy, poprzez dostawy sprzętu wojskowego i przyjęcie szeroko zakrojonych sankcji wobec Rosji i Białorusi, po zacieśnienie współpracy w ramach Układu o stowarzyszeniu. Ponadto w czerwcu 2022 r. Ukrainie przyznano status kraju kandydującego do UE. Proponowane rozporządzenie byłoby zatem zgodne z wynikającym z art. 21 ust. 3 TUE zobowiązaniem Unii do zapewnienia spójności różnych dziedzin jej działań zewnętrznych oraz byłoby jego konsekwencją, a także zgodne z art. 207 ust. 1 TFUE, który stanowi, że wspólna polityka handlowa prowadzona jest zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 207 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE wspólną politykę handlową określono jako wyłączną kompetencję Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek jest niezbędny do wdrożenia wspólnej polityki handlowej i osiągnięcia celu, jakim jest wspieranie Ukrainy w jej obecnych trudnościach gospodarczych, również w obszarze wymiany handlowej z Unią.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek jest zgodny z art. 207 ust. 2 TFUE, w którym przewidziano środki wspólnej polityki handlowej.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Aby kontynuacja środków liberalizacji handlu w odniesieniu do Ukrainy była możliwa po wygaśnięciu rozporządzenia (UE) 2022/870 w dniu 5 czerwca 2023 r., ważne jest, aby przedmiotowe rozporządzenie weszło w życie 6 czerwca 2023 r. Biorąc pod uwagę tę konieczność, a także związaną z tym pilność przedmiotowego wniosku, nie przeprowadzono oceny skutków. Postanowienia Układu o stowarzyszeniu dotyczące handlu i kwestii związanych z handlem zostały jednak poddane ocenie skutków w kontekście zrównoważonego rozwoju, którą zleciła DG ds. Handlu w 2007 r. i którą uwzględniono w procesie negocjacji w sprawie DCFTA. Ocena ta potwierdziła, że wdrożenie postanowień dotyczących handlu i kwestii związanych z handlem będzie miało pozytywne skutki zarówno dla UE, jak i dla Ukrainy.

Co więcej, przepływy przywozowe na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/870 są objęte regularnym monitorowaniem i sprawozdawczością. W oparciu o wyniki tego monitorowania proponuje się wzmocnienie operacyjności przepisów dotyczących środków ochronnych w sytuacji, w której przywóz w niekorzystny sposób odbija się na rynku UE.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Środek nie prowadzi do zwiększenia obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorstw.

- **Prawa podstawowe**

Środki te są zgodne z tymi samymi podstawowymi zasadami, które zapisano w Układzie o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą. W szczególności w art. 2 Układu o stowarzyszeniu z Ukrainą przewidziano, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowanie zasady praworządności stanowią istotne elementy tego Układu.

Środki liberalizacji handlu byłyby również zgodne z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Na podstawie szacunków według wielkości przywozu produktów objętych wnioskowanym rozporządzeniem, która to wielkość przekroczyła roczny kontyngent bezcłowy z Ukrainy w 2021 r., utrata dochodów z ceł Unii Europejskiej wynosiłaby 33,4 mln EUR rocznie. Ponadto w następstwie wygaśnięcia środków antydumpingowych nałożonych na przywóz niektórych wyrobów płaskich walcowanych na gorąco, z żeliwa, stali niestopowej i pozostałej stali stopowej, pochodzących z Ukrainy [w wersji opublikowanej należy uwzględnić przypis], jedynym środkiem ochrony handlu pozostawionym w odniesieniu do Ukrainy jest cło antydumpingowe na przywóz niektórych rur i przewodów bez szwu, z żelaza lub stali, które nie zostało pobrane na podstawie art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/870. Cło to wygasa 3 października 2023 r., jeżeli Komisja nie otrzyma wniosku zawierającego wystarczające dowody na to, że wygaśnięcie środków prawdopodobnie doprowadziłoby do kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu i szkody. W przypadku przedłużenia na okres po tej dacie

środków dotyczących niektórych rur i przewodów bez szwu, z żelaza lub stali, w oparciu o wielkość przywozu z Ukrainy w 2020 i 2021 r., szacowana maksymalna utrata ceł antidumpingowych wyniosłaby mniej niż 15 mln EUR rocznie. Całkowita szacowana kwota wynosi zatem 48,4 mln EUR⁴, a zatem wpływ na zasoby własne UE będzie bardzo ograniczony.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Sprawozdania w formie elektronicznej, dotyczące rozwoju dwustronnej wymiany handlowej między UE a Ukrainą, są dostępne na specjalnych stronach internetowych Komisji Europejskiej. Regularne monitorowanie wpływu rozporządzenia, z uwzględnieniem informacji na temat wywozu, przywozu, cen na rynku unijnym i produkcji unijnej produktów objętych środkami liberalizacji handlu odbywa się co dwa miesiące.

• Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)

Nie dotyczy.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Celem środka jest, w związku z sytuacją nadzwyczajną w Ukrainie, zwiększenie przepływów handlowych dotyczących całego przywozu z Ukrainy poprzez zawieszenie wszystkich obowiązujących jeszcze taryf celnych i należności celnych przywozowych stosowanych w odniesieniu do ukraińskich produktów. Środki liberalizacji handlu zostałyby przyznane w formie całkowitego zawieszenia należności celnych przywozowych na wszystkie produkty.

⁴ Szacuje się, że przekroczenie kontyngentów taryfowych wynosi 44,5 mln EUR, a cła antidumpingowe wynoszą 20 mln EUR. Utratę tradycyjnych zasobów własnych wynikającą z przedmiotowego rozporządzenia szacuje się zatem na 64,5 mln EUR (kwota brutto, z uwzględnieniem kosztów poboru) x 0,75 = 48,4 mln EUR w przedmiotowym okresie.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będącej uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony² (zwany dalej „Układem o stowarzyszeniu”) stanowi podstawę stosunków między Unią a Ukrainą. Zgodnie z decyzją Rady 2014/668/UE³, tytuł IV Układu o stowarzyszeniu, który dotyczy handlu i zagadnień związanych z handlem, był tymczasowo stosowany od 1 stycznia 2016 r.⁴, zaś wszedł w życie dnia 1 września 2017 r., po ratyfikowaniu przez wszystkie państwa członkowskie.
- (2) W Układzie o stowarzyszeniu jego strony (zwane dalej „stronami”) wyrażają dążenie do wzmocnienia i poszerzenia stosunków w sposób ambitny i innowacyjny w celu ułatwienia osiągnięcia stopniowej integracji gospodarczej zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa stron w Światowej Organizacji Handlu.

¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... r. [(jeszcze nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia ... r.

² Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

³ Decyzja Rady 2014/668/UE z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, w odniesieniu do jego tytułu III (z wyjątkiem postanowień dotyczących traktowania pracowników będących obywatelami państw trzecich legalnie zatrudnionych na terytorium drugiej Strony) oraz tytułów IV, V, VI i VII, jak również powiązanych załączników i protokołów Dz.U. L 278 z 20.9.2014, s. 1).

⁴ Decyzja Rady 2014/668/UE z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, w odniesieniu do jego tytułu III (z wyjątkiem postanowień dotyczących traktowania pracowników będących obywatelami państw trzecich legalnie zatrudnionych na terytorium drugiej Strony) oraz tytułów IV, V, VI i VII, jak również powiązanych załączników i protokołów Dz.U. L 278 z 20.9.2014, s. 1).

- (3) W art. 25 Układu o stowarzyszeniu przewidziano stopniowe ustanowienie przez strony strefy wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 („GATT 1994”). W tym celu w art. 29 Układu o stowarzyszeniu ustanowiono stopniowe znoszenie należności celnych zgodnie z zawartymi w nim tabelami oraz możliwość przyspieszenia i rozszerzenia zakresu takiego znoszenia. Art. 48 Układu o stowarzyszeniu przewiduje, że zanim między stronami zastosowane zostaną środki antydumpingowe, należy rozważyć interes publiczny.
- (4) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji wobec Ukrainy, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r., wywiera głęboko negatywny wpływ na zdolność Ukrainy do wymiany handlowej z resztą świata, spowodowany zarówno zniszczeniami w obrębie zdolności produkcyjnych jak i brakiem możliwości wykorzystania znacznej części środków transportu ze względu na ograniczenia oraz niepewność dostępu do Morza Czarnego. W tych wyjątkowych okolicznościach, aby złagodzić negatywne skutki gospodarcze rosyjskiej wojny napastniczej, konieczne jest przyspieszenie rozwoju bliższych stosunków gospodarczych między Unią a Ukrainą, dzięki czemu można będzie zapewnić kontynuację wsparcia skierowanego do władz i społeczeństwa Ukrainy. Konieczne i właściwe jest zatem kontynuowanie pobudzenia przepływów handlowych i udzielania koncesji w formie środków liberalizacji handlu w odniesieniu do wszystkich produktów, zgodnie z procesem przyspieszenia znoszenia ceł w wymianie handlowej między Unią a Ukrainą.
- (5) Zgodnie z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia jest zobowiązana zapewnić spójność między różnymi obszarami swoich działań zewnętrznych. Zgodnie z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wspólna polityka handlowa ma być prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.
- (6) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870⁵ wygaśnie 5 czerwca 2023 r.
- (7) Środki liberalizacji handlu ustanowione niniejszym rozporządzeniem powinny przyjąć następującą formę: (i) zawieszenia stosowania systemu cen wejścia w odniesieniu do owoców i warzyw; (ii) zawieszenia kontyngentów taryfowych i należności celnych przywozowych; (iii) na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036⁶ nie należy w żadnym momencie, w tym po wygaśnięciu niniejszego rozporządzenia, pobierać ceł antydumpingowych od przywozu pochodzącego z Ukrainy i zrealizowanego w okresie stosowania niniejszego rozporządzenia oraz (iv) tymczasowego zawieszenia stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478⁷. Za pomocą tych środków Unia tymczasowo zapewni, w efekcie, odpowiednie wsparcie

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 103).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

gospodarcze i finansowe na rzecz Ukrainy oraz podmiotów gospodarczych, których to dotyczy.

- (8) Aby zapobiec nadużyciom finansowym, środki preferencyjne przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny być uzależnione od przestrzegania przez Ukrainę wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy Układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także jej zaangażowania w bliską współpracę administracyjną z Unią, stosownie do Układu o stowarzyszeniu.
- (9) Ukraina powinna powstrzymać się od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat, a także od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń wymiany handlowej z Unią, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście agresji wojskowej Rosji. W przypadku niespełnienia przez Ukrainę któregokolwiek z tych warunków Komisja powinna być uprawniona do czasowego zawieszenia wszystkich lub niektórych środków preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
- (10) W art. 2 Układu o stowarzyszeniu przewidziano między innymi, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, propagowanie poszanowania zasad suwerenności i integralności terytorialnej, nienaruszalności granic i niepodległości, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz systemów ich przenoszenia również stanowią istotne elementy Układu o stowarzyszeniu. Ponadto art. 3 Układu o stowarzyszeniu stanowi, że praworządność, dobre sprawowanie rządów, walka z korupcją, walka z różnymi formami międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i terroryzmu oraz promowanie zrównoważonego rozwoju i skutecznych działań wielostronnych mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju stosunków między Stronami. W przypadku naruszenia przez Ukrainę ogólnych zasad Układu o stowarzyszeniu należy wprowadzić możliwość czasowego zawieszenia środków preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu, tak jak jest to przewidziane w podobnych układach o stowarzyszeniu zawartych przez Unię.
- (11) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do tymczasowego zawieszenia uzgodnień preferencyjnych przewidzianych w art. 1 ust. 1 lit. a) i b), o ile warunki uprawniające do korzystania z uzgodnień preferencyjnych nie będą już spełnione. Uprawnienia te należy powierzyć również w celu wprowadzenia środków ochronnych w przypadkach, gdy przywóz na podstawie niniejszego rozporządzenia negatywnie wpływa na unijne rynki produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁸.
- (12) Z zastrzeżeniem przeprowadzenia przez Komisję trzymiesięcznej oceny opartej na regularnym monitorowaniu skutków niniejszego rozporządzenia oraz w odpowiedzi na właściwie umotywowany wniosek państwa członkowskiego bądź z własnej inicjatywy Komisji, konieczne jest zapewnienie możliwości ponownego wprowadzenia ceł, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie Układu o stowarzyszeniu

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

w odniesieniu do przywozu wszelkich produktów objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, które mają negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.

- (13) Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, stanowiącego integralną część Układu o stowarzyszeniu, powinno zawierać szczegółową ocenę wdrożenia środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (14) Z uwagi na pilny charakter sprawy związanej z prowadzoną przez Rosję wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (15) W świetle pilnego charakteru sytuacji gospodarczej w Ukrainie oraz ze względu na wygaśnięcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 w dniu 5 czerwca 2023 r. niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie 6 czerwca 2023 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Środki liberalizacji handlu

1. Wprowadza się następujące środki preferencyjne:
 - a) zawieszają się stosowanie systemu cen wejścia w odniesieniu do produktów, w odniesieniu do których ma on zastosowanie zgodnie z załącznikiem I-A do Układu o stowarzyszeniu. W odniesieniu do tych produktów nie obowiązuje cło;
 - b) zawieszają się wszystkie kontyngenty taryfowe ustanowione na podstawie załącznika I-A do Układu o stowarzyszeniu, a produkty objęte tymi kontyngentami dopuszcza się do przywozu do Unii z Ukrainy bez cła.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 w żadnym momencie, w tym po wygaśnięciu niniejszego rozporządzenia, nie pobiera się ceł antydumpingowych od przywozu pochodzącego z Ukrainy i realizowanego w okresie stosowania niniejszego rozporządzenia.
3. Stosowanie rozporządzenia (UE) 2015/478 zostaje tymczasowo zawieszane w odniesieniu do przywozu pochodzącego z Ukrainy.

Artykuł 2

Warunki korzystania z uzgodnień preferencyjnych

Środki preferencyjne przewidziane w art. 1 ust. 1 lit. a) i b) podlegają następującym warunkom:

- a) zgodność z regułami pochodzenia produktów i związanymi z nimi procedurami przewidzianymi w Układzie o stowarzyszeniu;
- b) powstrzymanie się przez Ukrainę od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii oraz od

podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat oraz od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń w handlu z Unią, w tym dyskryminujących wewnętrznych środków administracyjnych, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny oraz

- c) poszanowanie przez Ukrainę zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowaniem zasady praworządności, a także stałe i nieustające działania w zakresie walki z korupcją i nielegalną działalnością, przewidziane w art. 2, 3 i 22 Układu o stowarzyszeniu.

Artykuł 3

Tymczasowe zawieszenie

1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody naruszenia przez Ukrainę warunków określonych w art. 2, może w drodze aktu wykonawczego zawiesić całość lub część środków preferencyjnych przewidzianych w art. 1 ust. 1 lit a) i b). Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 3.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zwróci się do Komisji z wnioskiem o zawieszenie środków preferencyjnych ze względu na naruszenie przez Ukrainę warunków określonych w art. 2 lit. b), Komisja – w terminie czterech miesięcy od złożenia takiego wniosku – przedstawia umotywowaną opinię w sprawie tego, czy zarzut naruszenia warunków przez Ukrainę jest uzasadniony. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zarzut jest uzasadniony, wszczyna procedurę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Przyspieszone środki ochronne

1. Jeżeli produkt pochodzący z Ukrainy jest przywożony na warunkach, które mają negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Komisja może w dowolnym momencie ponownie wprowadzić na przywóz tego produktu cła, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie Układu o stowarzyszeniu, dokonując tego w drodze przyjęcia aktu wykonawczego. Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 3.
2. Komisja regularnie monitoruje wpływ niniejszego rozporządzenia, biorąc pod uwagę informacje na temat wywozu, przywozu, cen na rynku unijnym i unijnej produkcji produktów objętych środkami liberalizacji handlu na podstawie art. 1 ust. 1 lit. b).
Komisja co dwa miesiące informuje państwa członkowskie o wynikach regularnego monitorowania, począwszy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Komisja rozpoczyna ocenę sytuacji na unijnym rynku produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, mając na uwadze ponowne wprowadzenie ceł.
Ocenę taką przeprowadza się w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące:
 - a) na właściwie umotywowany wniosek państwa członkowskiego, zawierający wystarczające dowody *prima facie* dostępne temu państwu członkowskiemu zgodnie z ust. 5, dotyczące przywozu mającego niekorzystny wpływ na rynek, o którym mowa w ust. 1, lub

- b) z własnej inicjatywy, jeżeli dla Komisji stało się oczywiste, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* na poważny negatywny wpływ przywozu na rynek, w o którym mowa w ust. 1.
4. Jeżeli w wyniku oceny Komisja uzna, że wystąpił negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, i zamierza ponownie wprowadzić cła, publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie zapowiadające przywrócenie ceł, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie zgodnie z ust. 1. Zawiadomienie zawiera podsumowanie najważniejszych wyników przyspieszonej oceny oraz określa termin, w którym zainteresowane strony mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin ten nie przekracza 10 dni, licząc od daty publikacji zawiadomienia.
5. Dokonując oceny, czy należy zastosować środki zgodnie z ust. 1, Komisja bierze pod uwagę wszystkie istotne zmiany na rynku, w tym wpływ przedmiotowego przywozu na sytuację na unijnym rynku produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących. W ocenie uwzględnia się czynniki takie, jak:
- a) stopa i wielkość wzrostu realizowanego z Ukrainy przywozu danego produktu w ujęciu bezwzględnym i względnym;
- b) wpływ przedmiotowego przywozu na produkcję i ceny w UE, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmian w przywozie z innych źródeł.
- Wykaz ten nie jest wyczerpujący i w ocenie mogą zostać uwzględnione również inne istotne czynniki.
6. Cła, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na mocy Układu o stowarzyszeniu mogą zostać przywrócone na tak długi okres, jaki jest konieczny do przeciwdziałania negatywnemu wpływowi, jaki na rynek unijny mają produkty podobne lub bezpośrednio konkurujące.
7. Jeżeli wyjątkowe okoliczności wymagają natychmiastowego działania, Komisja może wprowadzić wszelkie niezbędne środki zapobiegawcze, bez zastosowania procedury określonej w ust. 4 i po poinformowaniu Komitetu ds. Środków Ochronnych ustanowionego na mocy art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/478.

Artykuł 5

Procedura komitetowa

1. W odniesieniu do art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego ustanowiony na podstawie art. 285 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013⁹. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W odniesieniu do art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspiera Komitet ds. Środków Ochronnych ustanowiony na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/478. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Artykuł 6

Ocena wdrażania środków liberalizacji handlu.

Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu zawiera szczegółową ocenę wdrażania środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, ocenę skutków społecznych tych środków w Ukrainie i w Unii. Informacje na temat przywozu produktów, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b), są udostępniane co miesiąc na stronie internetowej Komisji.

Artykuł 7

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 6 czerwca 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 5 czerwca 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

**OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI W PRZYPADKU WNIOSKÓW,
KTÓRYCH WPLYW NA BUDŻET OGRANICZA SIĘ WYŁĄCZNIE DO
DOCHODÓW**

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

2. POZYCJE W BUDŻECIE:

Rozdział 12, artykuł 120

Kwota zapisana w budżecie na 2023 r.: **21 590 300 000** EUR

3. WPLYW FINANSOWY

Wniosek nie ma wpływu finansowego

Wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma następujący wpływ finansowy na dochody:

Linia budżetowa	Dochody	Okres: część 2023 r. – część 2024 r.* (w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)
Artykuł 120 Rozdział 12 ¹⁰	<i>Wpływ na zasoby własne</i>	48,4
Ogółem		

* Okres jednego roku od wejścia w życie rozporządzenia

Obliczenia opierają się na wielkości zrealizowanego w 2021 r. przywozu produktów objętych wnioskowym rozporządzeniem przekraczającej roczny kontyngent bezcłowy (tj. 40 kontyngentów taryfowych) oraz na szacunkach dotyczących ceł antidumpingowych.

Na podstawie powyższych obliczeń utratę tradycyjnych zasobów własnych wynikającą ze wspomnianej decyzji szacuje się na 64,5 mln EUR (kwota brutto, z uwzględnieniem kosztów poboru) x 0,75 = 48,4 mln EUR w przedmiotowym okresie.

¹⁰ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty rolne, opłaty wyrównawcze od cukru, cła) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.

4. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Aby zapobiec nadużyciom finansowym, uprawnienie do korzystania ze środków handlowych przewidzianych w proponowanym rozporządzeniu powinno być uzależnione od przestrzegania przez Ukrainę wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy Układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także zaangażowania tego państwa w bliską współpracę administracyjną z Unią, jak przewidziano w Układzie o stowarzyszeniu.